

Mentor in znanje

Št. 2 / 2012

Spoštovani mentorji,

Najverjetneje poznate mit o Mentorju, starem modrecu, poštenjaku, ki se je zavezal, da bo vodil mladega Telemaha. Vendar to je mit, shematizacija, ki bolj škodi kot koristi, ko poskušamo bolje razumeti proces mentoriranja in osebo mentorja.

Danes se bomo pogovarjali o vas, o mentorjih/ mentoricah, o mentorskem razmerju, o tem, v čem je razlika med poučevanjem in mentoriranjem.

Od kod in zakaj mentor/ica, zakaj ne učitelj/ica

Na univerzi za tretje življenjsko obdobje, kot veste, ni učiteljev in učiteljic odraslih, kajti v izobraževanju starejših bi namreč storili silo svojim starejšim študentom, če bi mislili, kako pomembno je nanje prenesti znanje (poučevanje, pri tem pa bi pozabili na njih kot vsakokrat edinstvene ljudi s posebno psihično strukturo in njihovo izkustveno znanje kot na vir učenja. Kako zelo to drži, sem spoznala sama pred leti, ko sem po daljši bolezni svoje »mentoriranje« poskušala omejiti le na podajanje snovi, čustva

in odnosi so mi bili namreč takrat preveč naporni. Kasneje so mi študenti povedali, da so razmišljali o tem, da s študijem pri meni ne bi nadaljevali. »Morali smo biti pri miru, če smo želeli kaj vprašati, si povedala, da bo to prišlo na vrsto kasneje, nas preprosto ni bilo! Imeli smo občutek kot da imamo na razpolago veliko tvojega znanja, a zgolj to«. Jaz pa sem nenehno poglobljala znanje in pri tem mislila, da bo to povsem dovolj.

Učiteljevanje in mentoriranje se torej med seboj razlikujeta! Značilnost mentoriranja je nedvomno v velikem pomenu odnosov med mentorjem in študenti, tudi med študenti samimi, pa tudi z univerzo za tretje življenjsko obdobje kot ustanovo in z drugimi študijskimi skupinami. Odnosi, bodisi s skupino, ki se uči, bodisi s posameznikom, kot zadnje čase ugotavljamo znotraj gibanja *Znaš, nauči drugega (mentorski pari, kjer je moč darovati in obogatiti svoje znanje)*, so poleg znanja tisto najpomembnejše. Ne eno, ne drugo, ne more manjkati!

Mentoriranje je moč preučevati tudi z vidika *funkcij*, ki jih mentor opravlja. Če naštevamo funkcije, je teh nedvomno veliko: *poučevanje, učenje, svetovanje, vodenje, spremljanje, usmerjanje, podpiranje, spodbujanje, izpostavljanje, opogumljanje, motiviranje, prijateljevanje, navduševanje* ipd. Veliko je definicij in nazadnje se nam pogled na ta pojav zamegli in koncepta tako ni več moč opredeliti. Razumevanje mentoriranja pa se pri tem prav nič ne poglobi. Morda ostane le občutek, da je mentoriranje nedvomno nekaj čudovitega, saj prinese veliko uspehov. Kaj torej naredi mentoriranje drugačno od naštetih sestavin? V čem je mentoriranje drugačno od poučevanja, svetovanja itd.? Vprašajte se, saj boste sami našli odgovor.

Kaj se dogaja v procesu prenašanja znanja?

Postavljamo si vprašanje, kaj se dogaja v procesu prenosa znanja? Pojavijo se spremembe v predstavah in v ravnanju mentorja in mentoriranca in te kažejo na to, da je prišlo do učenja tako pri mentorirancu, kakor tudi mentorju. Spremenjene predstave, spremenjeno doživljanje sveta, drugih, sebe, pa je tisto najpomembnejše, kar želimo doseči, tudi ob pomoči prenašanja znanja in kulture. Če študent pride k vam in pove, da se še nikoli ni tako dobro počutil v katerikoli skupini, kot se počuti zdaj, potem veste, da ste opravili mentorsko delo: Študent je postal vednejši, bolj samozavesten.

Znanje, ki ga pridobite od svojih starejših študentov, vnesite v izobraževalni program

Mentorji se veliko učimo, prav zaradi tesnih odnosov s študenti. Študenti prispevajo primere, ilustrirajo teoretično obravnavo. Prav je, da njihovo znanje vključimo v izobraževalni program in tudi tisti program, ki ga kasneje obravnavamo pri drugih študijskih skupinah. Vsebine, ki jih želimo posredovati, bi bile mrtva črka na papirju brez številnih primerov in razmišljanj, ki jih iz svojih izkušenj podajo študenti. Še več, morda velja ustvariti kar »preobrnjeno poučevanje«, takšno, ki izhaja iz že doživetega, iz prakse in na tej podlagi poskušamo priti do formaliziranega, teoretičnega znanja.

Pa lep pozdrav,

Dušana Findeisen